

מסורת הש"ס

- א. (תרוץ זה) נטין כת, א. מנחת ל, ב.
- ב. ירושלמי מגילה פי"ג ה"ו. מ"ס סופרים פי"ג ח (בקצור).
- ג. ירושלמי מגילה פי"ג ה"א (בשניו שם, ועיי"ש).
- ד. מ"ס סופרים פי"ג י' ור' ירושלמי מגילה פי"א ה"ט.
- ה. ר' מ"ס סופרים שם ועיי"ש. בהנחת הר"א שם.
- ו. שם (בקצור).

גרסות

דאמרי כתיבי: דאיכא דאמרי. משום קדושה בראיש: משום קדושת ארון ויש בהן קדושת בית הכנסת. צריך שיעמידנו בכתיבי: יעמידנו. הגדול שבהם – דאמר כתיבי ובמקורות: גדול שבכולן גולל ספר תורה דאמר.

ומשיבים: משום דאפכי להו (משום שהיו הופכים אותם) דברי ר' יהודה לר' מאיר, וכדי שלא יהיה מקום לטעות הוצרך לומר מה היא ההלכה.

א תנו רבנן: כשקורא בתורה פותח את הספר ורואה את הדברים שהוא צריך לקרוא, גולל את הספר ומברך, וחוזר ופותח וקורא, אלו דברי ר' מאיר. ר' יהודה אומר: פותח ורואה ומברך וקורא. ושואלים: מאי טעמא (מה טעמו) של ר' מאיר? ומשיבים: טעמו הוא כדעולא (כמו שאמר עולא): מפני מה אמרו הקורא בתורה לא יסייע למתורגמן אלא יניח למתורגמן לתרגם לבדו – כדי שלא יאמרו העם תרגום כתוב בתורה, הכא נמי (נכא) גם כן חיקנו שיגולל את הספר כדי שלא יאמרו ברכות כתובים בתורה. ושואלים:

ור' יהודה אינו חושש לכך? ומשיבים: לדעתו תרגום איכא למיטעי (יש מקום לטעות) בו, שכן איש איש יחשבו שדברים מסוימים כתובים בספר, ברכות – ליכא למיטעי (אין מקום לטעות) שהרי שומעים אותן כמה וכמה פעמים. אמר ר' זירא אמר רב מתנה: הלכה, פותח ורואה ומברך וקורא, ושואלים: ולימא (נשיאמח) כפשטות הלכה כר' יהודה! ומשיבים: משום דאפכי להו (משום שהיו שופכו אותן) את שיטותיהם, והיה צריך לפסוק הלכה ברורה. ועוד מביאים מה שאמר רבי זירא אמר רב מתנה: הלוחות (של ספרים) והבימות שעומדים עליהם כדי לקרוא אין בהם משום קדושה. ועוד בענין גלילה: אמר ר' שפטיה אמר רב יוחנן: הגולל ספר תורה צריך שיעמידנו על התפר כלומר שייסיים את הגלילה באופן שיהא התפר נראה בחוץ, שאם ימתנו יותר מדי לא יקרה הכתב אלא רק יפרס התפר (ר"ח). ואמר ר' שפטיה אמר ר' יוחנן: הגולל ספר תורה – גוללו מבחוץ ואין גוללו מבפנים שאם מחזיק ספר תורה על ברכיו וגוללו ממקום למקום יגולל את הדף החיצוני פנימה, כדי שלא ישמט הספר מידו ויתגלגל לארץ. וכשהוא מהדקו לחזק את הגלילה, כדי שלא יקרע מהדקו מבפנים ואינו מהדקו מבחוץ. ואמר ר' שפטיה אמר ר' יוחנן: עשרה שקראו בתורה – הגדול שבהם גולל את ספר התורה שהוא הכיבוד החשוב ביותר, והגוללו נוטל שכר כולן, שאמר ר' יושע בן לוי: עשרה שקראו בתורה –

משום דאפכי להו – דרבי מאיר לרבי יהודה, ודרבי יהודה לרבי מאיר. איכא למיטעי – ואומר תרגום כתוב בתורה, ואמו למיכתז תרגום בתורה. אבל ברכות – הלל יודעין שאין נרכות כמוזין בתורה. הלוחות – לא ידעמי מה הן. יש מפרשין הן העשין לספרים שלנו שאין עשין בנילון. בימה – שהיו עושין למך נפרשת המלך, כדאמרינן במסכת סוטה (מ"א, א). יעמידנו על התפר – כנגד התפר, ששם ראוי להדקו יפה. הגולל ספר תורה – מענין לענין, והוא יחיד, וספר תורה מונח לו על צרכיו – גוללו מכחוץ, העמוד שהוא חוצה לו גוללו, ויגול מזד חוץ לזד פנים. שאם יאחז עמוד הפנימי ויגול לזד החוץ – יתפסט החילון ויפול לארץ. וכשהוא מהדקו – כשגמר מלגולל וזא להדקו יאחזו צפנימי ויהדק על החילון, כדי שלא יכסה הכתב בצוועומו, שזמניה להראות את (הכתב אל) העם כשמהדקו, במסכת סופרים. עשרה שקראו – שנאספו וקראו השלישי או השניעי כחוק היום, ולפי שאין קורין בתורה פחות מעשרה נקט עשרה שקראו בתורה.

תוספות

הלוחות והבימות אין בהן משום קדושה – פירש בערוך: גלוינו ספר תורה שלמעלה ושלמטה, ושל בין דף לדף. וקשיא: דהא פרק "כל כתיבי" (שבת קטז, א) תנן בהדיא דמטמאין את הידים! ויש לומר: דהתם רוצה לומר כל זמן שהן מחוברין בספר תורה, והכא מיירי היכא דגייז, ואכתי קשה: שהרי התם מיבעיא לן היכא דגייז אי יש בהן קדושה אי לא, ואמאי לא פשיט ליה מהכא?

גוללו מבחוץ וכשהוא מהדקו מהדקו מבפנים – פירש רבינו חננאל: דקאי אקשר מטפחת, כשקושר מטפחת סביב הספר תורה היא הקשר מבפנים כלפי הכתב, שאם יהיה מאחוריו – כשיפתח הספר תורה יהיה צריך להופכו על הכתב להתיר הקשר, ואין זה דרך כבוד. נהגו לומר כשמוציאין ספר תורה הני פסוקי דרחמי "תורת ה' תמימה עדות ה' נאמנה פקודי ה' ישרים מצות ה' ברה"י לפי שמתן שכרם בצדק. ואחר כך אומר. "גדלתי" שיש בו שש תיבות כנגד ששה צדדים של נושאי הארון (שמואל ב' ו). וארבעים תיבות יש ב"תורת ה' תמימה" – כנגד הארבעים יום שבהם ניתנה התורה. ואחר כך פותחו למקום שירצה לקרות בו, וקורא כהן. ולכתחילה הוא גוללו וסותמו קודם שיברך, כדי שלא יאמרו ההמוני שהברכות כתובות בו. אבל בדיעבד – אין לחוש, שהרי לא שכחי עמי הארץ כל כך עתה. אבל לאחר שקרא בו – ודאי צריך לגוללו קודם שיברך, כרבי יהודה.

גדול שבכולן גולל – לפי שהוא גדול שבכולן – כדי הוא ליטול שכר כנגד כולם, כדאמרי רבי יושע.

אורח ההלכה

פותח ורואה ומברך / הלכה כר' יהודה שפותח ורואה הפסוק שקורא בו ומברך. ויש אומרים שכתחילה טוב שיגולל קודם שמברך, שאף ר' יהודה מודה שהוא עדיף (מ"א בשם תוס') וכן מנהג החסידים. ויש אומרים שיהפוך פניו לצד בשעה שמברך ברכה ראשונה (למשאל) רמ"א. ויש נוהגים ליטון. עה"ש) וכן מנהג הספרדים, שאף מכסים אז את ספר התורה במטפחת. ויש אומרים שיש לטמון על פוסקים רבים (רמב"ם ועוד) להשאיר הספר פתוח ולא להפוך פניו כלל (כ"ח) וכן נוהגים רבים, כמנהג אשכנז. (שורע אר"ח קלט, ד) הלוחות / לוחות שכותבים בהם דברי תורה לתינוקות ללמדם (ויש אומרים לוחות שעומרים עליהם המפתיר והמתרגם. ראב"ד) אין בהם קדושה של ספר תורה, אבל יש להם קדושת בית כנסת (ראב"ד). (רמב"ם, ספר אהבה, הלכות ספר תורה, פ"י ה"ד) הבימות / הבימה שעושים שיעמוד עליה הקורא בתורה או החוץ אין בה קדושת ספר תורה אבל יש לה קדושת בית כנסת. (שורע אר"ח קנד, ז) יעמידנו כנגד התפר / הגולל ספר תורה צריך להעמידו אותו כנגד התפר שאם ייקרע לא יקרא אלא מקום התפר. כשגולל ספר תורה צריך שיהא הכתב מלפניו הגולל, ויחיל לגולל מבחוץ ואחר כך כאשר שם את המטפחת וישם אותה ויהדקנה מבפנים וזה כאשר אדם אחר גולל (ובספרי תורה המונחים בתוך כמנהג הספרדים) אבל למנהג האשכנזים שאחד מגביה את הספר ואחר גולל, צריך שיהא הכתב מול המגביה, וכן נוהגים, כי הוא עיקר הגלילה (רמ"א). (שם סעיף ד) הגדול שבהם גולל / הגדול בין אלה שקראו בתורה גולל, והכוונה להגביהה שהיא עיקר הגלילה (מ"ב) ויש אומרים הגדול בבית הכנסת (מ"א). וכן נוהגים מ"ב) ונהגו לקנות וכות מצוה זו בדמים מרובים. ובדורות אחרונים נהגו שלא להקפיד בזה ומכבדים בהגביהה אף אנשים בניגונים. ויש שנותנים אף לקטן שיועד מהו דבר שבקדושה. (מ"ב בשם שע"א.) (שם סעיף א)

עיונים

משום דאפכי להו / יש לשאול: אם כן מפני מה לא אמר רק שהלכה כסתם משנתנו? ויש לומר, כי יא המשנה אפשר היה להבין שבמנהג ממשין לקרוא מן הפרשה הבאה, ומשם ממשיך בשני ובחמשי, ולכן הוצרך לפסוק ההלכה ברורה בענין זה (ר"ז). הלוחות / רש"י כבר פירש שהם לוחות שעליהם היו כותבים התינוקות בלמודם תורה. ובערוך מפרש שהלוחות הם המקומות החלקים שבספר תורה בין עמוד לעמוד (ור' בתוס' ובכר תרצו קשייתם, שלפעמים בעיה אינה נפתרת במקומה יש לה פתרון במקום אחר בתלמוד). הבימות / רש"י מפרש כאן שהיא הבימה שהיו עושים למלך לקרוא את התורה ביום ההקדל, וכן מפרש הרמב"ם. ורבים מפרשים שהיא הבימה שבבית הכנסת שעליה עומד לעיתים שלוח הצבור, ושם קוראים בתורה (ר' יונתן, ריטב"א ועוד) ובערוך מפרש שהם החלקים הרקים בספר התורה, למעלה ולמטה מן הכתב ויש שפירש שהוא כינוי לעמודים שעליהם גוללים את הספר (רי"ד). יעמידנו על התפר / ר' רש"י. ורבים פירשו שמעמידים את הספר שם שכן אם יהדקוהו לא יקרע (בגלל שיוור התפר. מכתם) ואם יקרע – יפרס רק התפר ולא הספר עצמו (רי"ד). יונתן (עוד). גוללו מבחוץ / פירושים רבים נתנו לדבר, ואף שרבים מפרשים כרש"י, היו גם שפירשו שבספרים העשויים בגלילה נוהגים להוציא את ראשית הקלף החוצה ומגוללים אותו כך, ובספר תורה יש בכך משום ביוזן (רב פלוני גאון) ור' עזר בפירושי הגאונים. מהדקו מבפנים / ר' ברשי"י. ואחרים פירשו שכאשר מהדק את הגלילה לא ימתח את צרו החיצון של הספר, שאז עלול לקרוע היריעה, אלא יהדקו על ידי העמודים מבפנים (רי"ד). עשרה שקראו בתורה / יש אומרים שעשרה אלה הם עשרת האנשים (המנוין). שבלעדיהם אין קוראים בתורה בצבור (רשב"א ועוד). אכן, יש מפרשים שעשרה אלה הם שבעת הקוראים, המפתיר, המתרגם ושליח הצבור (ר' בית פרץ).

משתמשין בבת קול – אס נלנו להחמיל דכר, ושמע קול או הין או לאו – הולך אחרי, ואין כאן משום ניחוש. קל גברא במתא – קול שאינו מלוי הוא, ונמ קול בלא אליו. והוא דאמר הין הין או לאו לאו – שגפול שמי פעמים. נעימה – כגון טעמי המקראות. ערום – נלא מטפחת סניני ספר מורה. ואל יגלול ספר תורה – נמוך המטפחת. וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל משה תיקן להם לישראל שיהו שואלין ודורשין בענינו של יום הלכות פסח בפסח הלכות עצרת בעצרת – למה הולך לכמו כן "וידבר משה" וכי כל המלות כולן לא אמרן משה לישראל, מהו "וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל" – מלמד שהיה מדבר עמהן הלכות כל מועד ומועד זומנן להודיע מוקף האלהים ומרומיו, וקבלו וקימנו שכל המלות עליהם ועל נביאם זכא וצבא.

הגולל ספר תורה קיבל שכר כולן. ושכר כולן סלקא דעתך נעולה על דעתך מדוע יספידו כל אותם האנשים? אלא אימא (אמרו) קיבל שכר כנגד כולן, וכיון שהזכרו דברים אלה מביאים עור מה שאמר ר' שפטיה אמר ר' יוחנן: מנין משתמשין בבת קול שאם אדם שומע קול יכול הוא לראות בכך תשובה לספקותיו. שנאמר "ואזניך תשמענה דבר מאחריך לאמר זה הדרך לכו בו" (ישעיהו ל. כא). ומעירים שאין שמים לב לכל בת קול, אלא הני מילי דשמע קל גברא כמתא ודברים אלו אמורים ששמע קול גבר בעיר שאינו מצוי שם אלא בשדה, או וקל איתתא בדברא (וקול אשה בשדה) ששם אין נשים מצויות, וכיון שאינו מצוי ונודמן לו – יכול לסמוך עליו. ועוד והוא דאמר הן הן נהווא שהקול אומר וכופל כן כן או דאמר לאו לאו נלא לאו. ואמר ר' שפטיה אמר ר' יוחנן: כל הקורא בתורה בלא נעימה (מנגינה) ושונה משניות בלא זמרה – עליו הכתוב אומר "וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם" (יחזקאל כ. כה) האומר כנעימה מראה שהלמד אהוב עליו, ועוד, שהנעימה מסייעת לזכור את הדברים. מתקיף לה אביי (מקשה על כך אביי): משום דלא ידע לבסומי קלא (משום שאינו יודע להנעים את קולו) "משפטים לא יחיו בהם" קרית ביה נקורא אתה בחי? אלא יש לפרש את הפסוק כדברי רב משרשיא, שאמר: שני תלמידי חכמים היושבים בעיר אחת ואין נוחין זה את זה בהלכה אלא רבים בעניני הלכה וגורמים מחלוקת – עליהם הכתוב אומר "וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם". ושוב לענין ספר תורה: אמר ר' פרנך אמר ר' יוחנן: כל האוחז ספר תורה ערום בלי חציצה, עונש שהוא נקבר ערום. ושואלים: ערום סלקא דעתך (נעולה על דעתך). ומדוע יקברו כבדיון כזה? אלא אימא (אמרו): נקבר ערום בלא מצוות. ושוב תוהו: בלא מצוות סלקא דעתך (נעולה על דעתך)? וכי משום דבר זה תינטל ממנו זכות כל מצוותיו? אלא אמר אביי: ערום בלא אותה מצוה, שאם עסק בלימוד או בקריאה, כיון שזולל בספר התורה – כריה דרבי ינאי סבא (בנו של ר' ינאי חזק) משמיה דרבי ינאי רבה (בשמו של ר' ינאי הגדול): מוטב תיגלל המטפחת סביב ספר התורה ואל יגלל ספר תורה בלא מטפחת. (ר"ח).

הגולל ספר תורה קיבל שכר כולן. ושכר כולן סלקא דעתך? אלא אימא: קיבל שכר כנגד כולן. ואמר רבי שפטיה אמר רבי יוחנן: משתמשין בבת קול – שנאמר "ואזניך תשמענה דבר מאחריך לאמר" – והני מילי – דשמע קל גברא כמתא, וקל איתתא בדברא. והוא דאמר הין הין, והוא דאמר לאו לאו. ואמר רבי שפטיה אמר רבי יוחנן: כל הקורא בלא זמרה וְשונה בלא זמרה – עליו הכתוב אומר "וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים" וגו'. מתקיף לה אביי: משום דלא ידע לבסומי קלא "משפטים לא יחיו בהם" קרית ביה?! אלא פדרב משרשיא, דאמר: שני תלמידי חכמים היושבים בעיר אחת ואין נוחין זה את זה בהלכה – עליהם הכתוב אומר "וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים" וגו'. אמר רבי פרנך אמר רבי יוחנן: כל האוחז ספר תורה ערום נקבר ערום. – ערום סלקא דעתך?! אלא אימא: נקבר ערום בלא מצוות. – בלא מצוות סלקא דעתך?! – אלא אמר אביי: נקבר ערום בלא אותה מצוה. אמר רבי ינאי בריה דרבי ינאי סבא משמיה דרבי ינאי רבה: מוטב תיגלל המטפחת ואל יגלל ספר תורה.

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

תוספות

מנין משתמשין בבת קול – בירושלמי (שבת פ"א ב"מה אשה") תני: כתיב "לא תנחשו ולא תענונו", ואף על פי שאין ניחוש – יש סימן. והשונה בלא זמרה – שהיו רגילין לשנות המשניות בזמרה, לפי שהיו שונים אותן על פה, ועל ידי כך היו נזכרים יותר.

בלא אותה מצוה – יש מפרשים: מצות אחיזה. וקשה: מאי רבותא? פשיטא שאין לו שכר, כיון שלא עשה המצוה כהוגן! לכך פירש רבינו יצחק בן אשר: בלא אותה מצוה שעשה באותה שעה, שאם אחז ספר תורה ערום וקרא בו – אין לו שכר מן הקריאה, וכן אחזו לגוללו או להגיהו. אבל אחזו במטפחת – "אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד".

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הגולל ספר תורה קיבל שכר כולן. ותוהו: שכל כולן סלקא דעתך נעולה על דעתך מדוע יספידו כל אותם האנשים? אלא אימא (אמרו) קיבל שכר כנגד כולן, וכיון שהזכרו דברים אלה מביאים עור מה שאמר ר' שפטיה אמר ר' יוחנן: מנין משתמשין בבת קול שאם אדם שומע קול יכול הוא לראות בכך תשובה לספקותיו. שנאמר "ואזניך תשמענה דבר מאחריך לאמר זה הדרך לכו בו" (ישעיהו ל. כא). ומעירים שאין שמים לב לכל בת קול, אלא הני מילי דשמע קל גברא כמתא ודברים אלו אמורים ששמע קול גבר בעיר שאינו מצוי שם אלא בשדה, או וקל איתתא בדברא (וקול אשה בשדה) ששם אין נשים מצויות, וכיון שאינו מצוי ונודמן לו – יכול לסמוך עליו. ועוד והוא דאמר הן הן נהווא שהקול אומר וכופל כן כן או דאמר לאו לאו נלא לאו. ואמר ר' שפטיה אמר ר' יוחנן: כל הקורא בתורה בלא נעימה (מנגינה) ושונה משניות בלא זמרה – עליו הכתוב אומר "וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם" (יחזקאל כ. כה) האומר כנעימה מראה שהלמד אהוב עליו, ועוד, שהנעימה מסייעת לזכור את הדברים. מתקיף לה אביי (מקשה על כך אביי): משום דלא ידע לבסומי קלא (משום שאינו יודע להנעים את קולו) "משפטים לא יחיו בהם" קרית ביה נקורא אתה בחי? אלא יש לפרש את הפסוק כדברי רב משרשיא, שאמר: שני תלמידי חכמים היושבים בעיר אחת ואין נוחין זה את זה בהלכה אלא רבים בעניני הלכה וגורמים מחלוקת – עליהם הכתוב אומר "וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם". ושוב לענין ספר תורה: אמר ר' פרנך אמר ר' יוחנן: כל האוחז ספר תורה ערום בלי חציצה, עונש שהוא נקבר ערום. ושואלים: ערום סלקא דעתך (נעולה על דעתך). ומדוע יקברו כבדיון כזה? אלא אימא (אמרו): נקבר ערום בלא מצוות. ושוב תוהו: בלא מצוות סלקא דעתך (נעולה על דעתך)? וכי משום דבר זה תינטל ממנו זכות כל מצוותיו? אלא אמר אביי: ערום בלא אותה מצוה, שאם עסק בלימוד או בקריאה, כיון שזולל בספר התורה – כריה דרבי ינאי סבא (בנו של ר' ינאי חזק) משמיה דרבי ינאי רבה (בשמו של ר' ינאי הגדול): מוטב תיגלל המטפחת סביב ספר התורה ואל יגלל ספר תורה בלא מטפחת. (ר"ח).

הגולל ספר תורה קיבל שכר כולן. ושכר כולן סלקא דעתך? אלא אימא: קיבל שכר כנגד כולן. ואמר רבי שפטיה אמר רבי יוחנן: משתמשין בבת קול – שנאמר "ואזניך תשמענה דבר מאחריך לאמר" – והני מילי – דשמע קל גברא כמתא, וקל איתתא בדברא. והוא דאמר הין הין, והוא דאמר לאו לאו. ואמר רבי שפטיה אמר רבי יוחנן: כל הקורא בלא זמרה וְשונה בלא זמרה – עליו הכתוב אומר "וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים" וגו'. מתקיף לה אביי: משום דלא ידע לבסומי קלא "משפטים לא יחיו בהם" קרית ביה?! אלא פדרב משרשיא, דאמר: שני תלמידי חכמים היושבים בעיר אחת ואין נוחין זה את זה בהלכה – עליהם הכתוב אומר "וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים" וגו'. אמר רבי פרנך אמר רבי יוחנן: כל האוחז ספר תורה ערום נקבר ערום. – ערום סלקא דעתך?! אלא אימא: נקבר ערום בלא מצוות. – בלא מצוות סלקא דעתך?! – אלא אמר אביי: נקבר ערום בלא אותה מצוה. אמר רבי ינאי בריה דרבי ינאי סבא משמיה דרבי ינאי רבה: מוטב תיגלל המטפחת ואל יגלל ספר תורה.

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

תוספות

מנין משתמשין בבת קול – בירושלמי (שבת פ"א ב"מה אשה") תני: כתיב "לא תנחשו ולא תענונו", ואף על פי שאין ניחוש – יש סימן. והשונה בלא זמרה – שהיו רגילין לשנות המשניות בזמרה, לפי שהיו שונים אותן על פה, ועל ידי כך היו נזכרים יותר.

בלא אותה מצוה – יש מפרשים: מצות אחיזה. וקשה: מאי רבותא? פשיטא שאין לו שכר, כיון שלא עשה המצוה כהוגן! לכך פירש רבינו יצחק בן אשר: בלא אותה מצוה שעשה באותה שעה, שאם אחז ספר תורה ערום וקרא בו – אין לו שכר מן הקריאה, וכן אחזו לגוללו או להגיהו. אבל אחזו במטפחת – "אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד".

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן עלך בני העיר וסליקא לה מסכת מגילה

- א. (שאלה ותשובה זח ברכות מו. ב.)
- ח. ר' יבמות פט"ו מ"ו (וראה בבב"ש פ"ג.)
- ט. מ"ס סופרים פ"ג י. ילקוט י"ד שנת.
- י. ילקוט שם.
- יא. ר' תענית ח. א.
- יב. שבת י"ד, א. מ"ס סופרים פ"ג טז. (בשנייים.)
- יג. מגילה ד, א. (ושם סומנו מקבילות. תרי"ב ויקרא כג. מד בשניי.)

גדרות

- אלא אימא קיבל בכתיי ומקורות: אלא אמר אביי ונתני לו.
- אלא כרב משרשיא דאמר בכתיי: אלא אמר רב משרשיא. ערום סלקא דעתך בכתיי: נקבו ערום סלקא דעתך.
- מוטב תיגלל בכתיי ומקורות: תוגלל.

